

Jaarverslag 2019

Rekenkamer Heerhugowaard

Directeur

Dhr. J.H.W. Oostendorp
T. 06 – 3381 4775
hans@necker.nl

Contactpersoon

Mevr. I.W. van den Bosch
Ambtelijk secretaris
T. 06-1647 6269
irene@necker.nl

Kenmerk: RI 15423
Datum: 22 januari 2020

**Necker
van Naem**

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Jaarverslag 2019	4
1.1 / Inleiding	4
1.2 / Werkwijze en samenstelling	4
1.3 / Onderzoeken 2019	5
1.4 / Financieel verslag 2019	6
Bijlage: Contact met de rekenkamer	7

Voorwoord

Sinds 1 januari 2018 geven we invulling aan de rekenkamer van Heerhugowaard. Het doet ons genoegen dat we dit de komende twee jaar zullen blijven doen. We kijken uit naar de voortzetting van de goede samenwerking.

Voor u ligt het Jaarverslag 2019 van de Rekenkamer Heerhugowaard. In het jaarverslag vindt u een overzicht van de activiteiten die de rekenkamer in 2019 heeft verricht. De rekenkamer beoogt u met dit document op de hoogte te houden van en verantwoording af te leggen over haar werkzaamheden.

In de eerste helft van februari bieden wij ons Onderzoeksprogramma 2020 aan de raad aan.

Namens de Rekenkamer Heerhugowaard,

Hans Oostendorp

Directeur

1

Jaarverslag 2019

1.1 / Inleiding

De Rekenkamer Heerhugowaard doet onderzoek naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het door de gemeente gevoerde bestuur en ondersteunt daarmee de gemeenteraad bij zijn kaderstellende en controlerende rollen. De taken en bevoegdheden van de rekenkamerfunctie staan beschreven in de Gemeentewet en in de door de gemeenteraad vastgestelde Verordening op de rekenkamerfunctie Heerhugowaard.

In 2019 heeft de rekenkamer Heerhugowaard drie onderzoeken voor de gemeenteraad uitgevoerd. De keuze van de onderwerpen kwam tot stand op basis van een workshop met de raad op dinsdag 8 januari 2019, de groslijst met onderzoeksonderwerpen, input van de fracties en inzichten van de rekenkamer. In paragraaf 1.2 wordt de werkwijze van de rekenkamer uitgelegd. In paragraaf 1.3 van dit jaarverslag maakt de rekenkamer inzichtelijk welke onderzoeken zij in het afgelopen jaar heeft uitgevoerd.

1.2 / Werkwijze en samenstelling

Onze werkwijze

In de werkwijze van de rekenkamer staan 'nabijheid', 'samenwerking met de raad', 'onderzoek met impact' en 'reflectie' centraal.

Nabijheid

De rekenkamer wil benaderbaar en zichtbaar zijn. Wij staan open voor suggesties van buitenaf. Ook houden wij voeling met actuele ontwikkelingen die binnen de gemeente spelen.

Samenwerking met de raad

De rekenkamer is een instrument voor de raad. Samenwerken met de raad vinden we dan ook van belang. We zien een belangrijke rol voor de raad in het opstellen van het onderzoeksprogramma.

Onderzoek met impact

Voor de impact van onderzoek zijn helder geformuleerde conclusies en aanbevelingen van belang. Daarom schrijven wij bondige en heldere rapportages. Om impact te hebben doen wij meer dan zogenaamd 'ex-post onderzoek' (evaluatief onderzoek achteraf). Voorbeelden zijn het organiseren van een raadsconferentie, het houden van een digitale inwonersconsultatie of het uitvoeren van een quick scan.

Reflectie

De bril die we hanteren bij het onderzoek naar het functioneren van het bestuur passen we ook toe als het gaat om het functioneren en de effectiviteit van de rekenkamer zelf.

Samenstelling van de rekenkamer

De directeur van de rekenkamer is Hans Oostendorp, hij vormt het gezicht van de rekenkamer en is het eerste aanspreekpunt voor de gemeenteraad. Ook is hij eindverantwoordelijk voor de invulling van de rekenkamer, de kwaliteit van de onderzoeken en het contact met raad, college en ambtelijke organisatie.

Tot oktober 2019 was Eva Witzke de ambtelijk secretaris van de rekenkamer. Zij werkt niet langer bij Necker van Naem, maar is inmiddels adjunct-griffier bij de Tweede Kamer. De nieuwe ambtelijk secretaris van de rekenkamer is Irene van den Bosch. Zij is als ambtelijk secretaris verantwoordelijk voor de ondersteuning van de rekenkamer en voert het secretariaat (en de financiële administratie), maar is eveneens verantwoordelijk voor inhoudelijke en procesmatige ondersteuning van de onderzoeken.

De vaste onderzoeker van de rekenkamer is Emilie Stumphius. Zij begeleidt de afzonderlijke onderzoeken procesmatig en inhoudelijk. Daarnaast is ze verantwoordelijk voor de dagelijkse aansturing van de onderzoekers en op te leveren producten.

1.3 / Onderzoeken 2019

Rol van de raad in een herindelingstraject

Begin 2019 begon de gemeenteraad met het vormgeven van de ambtelijke fusie met de gemeente Langedijk. De raadsleden gaven in de raadsworkshop van 8 januari aan dat zij benieuwd waren naar hoe de raad het beste zijn rol in kan vullen in de aanloop naar een bestuurlijke fusie. De Rekenkamer Heerhugowaard heeft hier in de zomer van 2019 onderzoek naar gedaan, met als centrale vraag: "Welke rol heeft de gemeenteraad bij een herindelingstraject en hoe kan de raad van Heerhugowaard hier invulling aan geven?" Als onderdeel van dit project zijn raadsleden uit heringedeelde gemeenten geïnterviewd en is er op 18 september 2019 een raadsbijeenkomst georganiseerd. In deze goedbezochte workshop gaven de rekenkamer en extern expert 'gemeentelijke herindelingen' Nico van den Bergh toelichting op wat de rol en betrokkenheid van de raad kan zijn. De bevindingen uit het onderzoek zijn verwerkt tot een rekenkamerbrief, waarin concrete handvatten benoemd werden voor de raadsleden. De brief is op 24 september aangeboden aan de raad. Hierin is aangegeven waarop en welke momenten alertheid van de gemeenteraad gewenst is.

Sturing op grote projecten

Het onderzoek naar sturing op grote projecten is gestart in mei 2019 en afgerond in december 2019. De resultaten zijn verwerkt in een rekenkamerbrief, welke op 19 december is aangeboden aan de raad. Het doel van dit onderzoek was om de raad inzicht te bieden in de beleidskaders voor en de praktijk van rolneming bij grote projecten in Heerhugowaard en om verbeterpunten aan te dragen, gebaseerd op lessen uit andere gemeenten. De hoofdvraag van dit onderzoek was als volgt geformuleerd: "Welke informatie vraagt en ontvangt de gemeenteraad van Heerhugowaard om grip te houden op grote projecten en welke verbetermogelijkheden zijn er?". Om tot een antwoord op deze vraag te komen, heeft de rekenkamer twee grote projecten voor verdiepend onderzoek geselecteerd, namelijk de Middenweg-Zuid en Reinderseiland.

De rekenkamer kwam tot het beeld dat de gemeenteraad van Heerhugowaard in grote lijnen betrokken en op de hoogte is bij grote projecten, maar dat er nog een verbeterslag gemaakt kan worden in de sturing op de projecten. Gebaseerd op vijf best practices van andere gemeenten heeft de rekenkamer in de rekenkamerbrief vijf tips voor Heerhugowaard opgesteld.

Grip op verbonden partijen

In de raadsworkshop op 8 januari 2019 heeft de gemeenteraad van Heerhugowaard aangegeven de sturing op verbonden partijen nader te willen onderzoeken. Het doel van dit onderzoek is om de raad inzicht bieden in hoe sturing van en toezicht op verbonden partijen plaatsvindt en indien mogelijk handvatten voor verbetering aan te dragen. De volgende vraag staat centraal: "Op welke wijze vindt sturing van en toezicht op verbonden partijen plaats en welke kansen zijn er om grip op de verbonden partijen te verbeteren?"

De rekenkamer is in maart 2019 begonnen met dit onderzoek en werkt momenteel aan de voltooiing. De beoogde doorlooptijd bleek niet haalbaar. Eind januari wordt het onderzoek aangeboden voor ambtelijk wederhoor, waarna ook bestuurlijk wederhoor zal volgen. In maart zal het rapport aangeboden worden aan de raad.

1.4 / Financieel verslag 2019

De Rekenkamer Heerhugowaard had in 2019 beschikking over een budget van € 45.769,-. Van dit budget is €7.220,- besteed aan werkzaamheden van de directeur en ambtelijk secretaris zoals het organiseren van de raadsworkshop en het schrijven van het onderzoeksprogramma (overhead). De rest van het budget is €38.549,- en hiermee zijn drie onderzoeken uitgevoerd. Onderstaand is in dagdelen aangegeven hoeveel tijd hieraan is besteed. De onderzoeken zijn binnen de gestelde kaders gerealiseerd.

	Bestede dagdelen
Overhead	15
Grip op verbonden partijen	37
Rol van de raad in een herindelingstraject	18
Sturing op grote projecten	28
Totaal	98

Bijlage: Contact met de rekenkamer

De directeur van de rekenkamer is Hans Oostendorp. Hij is door de gemeenteraad benoemd tot 31 december 2021.

Suggesties of vragen van raadsleden, collegeleden, ambtenaren, inwoners, instellingen en bedrijven zijn van harte welkom. Hiervoor kunt u contact opnemen met de rekenkamer Heerhugowaard via de ambtelijk secretaris Irene van den Bosch (irene@necker.nl of 06-1647 6269).